

## TARTU LINNAVOLIKOGU

## INFORMATSIOON

Tartu

03.03.2015 nr LVK-I-0090

**Informatsioon sihtasutuse Tartu Vaimse Tervise  
Hooldekeskuse tegevusest 2014. aastal**

Sihtasutuse Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuse (edaspidi SA) põhitegevuseks 2014. a oli psüühiliste erivajadustega inimestele hoolekande teenuste osutamine. SA tegevust kavandab ja korraldab nõukogu, esimees Toomas Tein, liikmed Marvi Kibe, Senta-Ellinor Michelson, Maire Koppel, Toomas Kink. SA juhatus oli 2014. a üheliikmeline. Nõukogu koosolekud toimusid 2014. a neljal korral. SA 2014. a eelarve kinnitati 2014. a veebruaris.

SA osutab eakatele ööpäevaringset hooldamist Nõlvaku hooldekeskuses aadressil Nõlvaku 12, päevahoidu Annelinna Päevaholduskeskuses aadressil Kaunase pst 22, koduhooldust eaka kodus. Tööealistele osutab SA rehabilitatsiooni, igapäevaelu toetamise, töötamise toetamise, toitlustamise, pesupesemise ja sauna teenust aadressil Staadioni 52, isiku elukohas osutatakse toetatud elamise teenust.

**Teenuse klientide arv 2014. a**

	Teenuse kasutajad 2013	Teenuse kasutajad 2014
Eakate ööpäevaringne hooldamine	83	69
Eakate päevane hooldamine	51	53
Eakate koduhooldus	51	54
Koduõendus	27	20
Sooja valmistoidu kojuvedu eakatele	15	40
Rehabilitatsioon	158	158
Igapäevaelu toetamine	143	157
Töötamise toetamine	20	20
Toetatud elamine	9	16

## **Personal**

2014. a jaanuaris töötas sa 71 töötajat 59,15 kohal. 2014. a detsembris 66 töötajat 51,3 kohal. Detsembris eakate osakonnaga seotud täistöökohti 30 ja rehabilitatsiooni ja toetavate teenuste osakonnas 21. Töölepinguga töötajate keskmine brutotasu kuus kasvas 2013. a võrreldes 12 € ja oli 690 €.

## **Hooned ja varad**

SA kasutuses on hooned Staadioni 52, Nõlvaku 12 ja Kaunase pst 22, ja 9 eluruumi, mis on võetud rendile Tartu linnalt.

SA muutis väikevahendite arvestust 2014. a ja suurendas väikevahendite üle arvestuse pidamise soetusmaksumuse summa 40 euronit koos käibemaksuga. SA-l on põhivara 117572,94 euro eest, sh kolm autot, millest 8 kohalist autot kasutatakse eakate päevakeskusesse toomiseks ja pesu transportiks, 1 asjaajamiseks ja 1 kasutatakse vajadusel toidu transportimiseks. Lisaks on SA kasutuse kaks elektriautot, mida kasutatakse valmistoidu transportimiseks hooldekodusse ja eakate koju.

## **Majandusaasta tulem**

2014. a oli SA-le majanduslikult positiivne, tulem 8,1 tuh eurot. Sihtasutuse eelarve alalaekus planeeritust vähem 24 tuh eurot. Alalaekumise peamiseks põhjuseks ESF projekti alalaekumine kokku 45 tuh eurot. Planeeritust suuremas mahus täideti koduhooldus, toetatud elamine ja valmistoidu müük.

## **2014. a olulisemad tavalisest majandustegevusest väljuvad tegevused ja sündmused:**

- \* Kaunase pst 22 eakate päevakeskuse avamine nädalavahetusteks;
- \* Kaunase pst 22 Päevakeskuse toitlustamine Staadioni 52 köögi baasil;
- \* töötajate palgatõus alates veebruarist 60 eurot kuus;
- \* rehabilitatsiooniteenuse auditeerimine Sotsiaalkindlustusameti poolt;
- \* liitumine Erihoolekandeteenuse Pakkujate Liiduga;
- \* edukas pakkumine töötukassa riigihankel „Individaalne töölerakendamine“;
- \* osaliselt edukas pakkumine töötukassa võlanõustamise hankel;
- \* edukas koduhoolduse projekt Tartu Linnavalitsusele;
- \* tasulise koduhoolduse käivitamine kasutamata päevahoiu teenuse lepinguvahendite arvelt;
- \* edutu koduõenduse pakkumus Haigekassa hankel;
- \* ümberkorraldused koduõendusteenuse lõpetamiseks ja eelarve puudujäägi katmiseks sh. kohtade arvu suurendamine Nõlvaku hooldekodus;
- \* uute eluruumide eraldamine Tartu LV poolt toetatud elamise teenuse osutamiseks;
- \* Nõlvaku 12 hoone siseviimistluse remont;
- \* Nõlvaku hooldekodu toolide ja öökappide hange;
- \* arvutite rendihange;
- \* lauatelefonidelt üleminek mobiiltelefonidele;
- \* funktsionaalvoodite soetamine Nõlvaku hooldekodusse;
- \* personaalselt pakendatud ravimite kasutuselevõtt Nõlvaku hooldekodus;
- \* koduhoolduse ja päevahoiuteenuse ning valmistoidu pakkumise reklaamimine ajalehtedes;
- \* valmistoidu kojuveo teenuse kasutajate arvu kasv;
- \* Nõlvaku hooldekodu II etapi ehituse ettepaneku koostamine.

## **Sihtasutuse 2015. tegevused ja arenguvajadused**

Eakate hoolekandes: Nõlvaku II etapi ehituse käivitamiseks toetavad tegevused, elektrooniline hooldusplaani Nõlvaku hooldekodus, tegevused kodususe suurendamiseks Nõlvaku hooldekodus, dementsuse hoolduse kaardistamise kasutuselevõtt.

Tööealiste hoolekandes: toetatud elamise teenuse mahu täitmise saavutamine, toetatud töötamise teenuse osutamine avatud tööturul, rehabilitatsiooni meeskonna arendamine, asutuse

kvaliteedieesmärkide arendamine, elektroonilise asjaajamise arendamine. SA reklaamimine Tartu Postimehes ja tasuta levi ajalehtedes.

Nõlvaku hooldekeskuse ülerahvastatus ja arenduseks vajalik ruumipuudus tingib vajaduse alustada hooldekeskuse II etapi ehitust, mis on Tartu linna arengukava 2020 ülesanne.

Põhjendused juurdeehituse vajalikkuse kohta:

1. 2014. aastal oli ööpäevaringse hoolduse teenuse põhikoha järjekorras 27 inimest. 13 neist said kasutada teenust põhikohtade vabanemisel. Ülejäänud 14 otse Nõlvaku hooldekeskuse poole pöördunud klienti läksid teistesse hooldekodudesse või surid. Samuti pöörduakse Nõlvaku hooldekeskuse vabade kohtade kohta informatsiooni saamiseks Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna poole. Saades sealt infot, et kohad on täidetud, pöörduvad kliendid mujale. Seega on tegelik hoolekandeteenuse vajajate hulk Nõlvaku hooldekeskuses hinnanguliselt vähemalt 50 inimest aastas. Praegusel hetkel (veebruar 2015) on Nõlvaku Hooldekeskus üle rahvastatud – 48-l kohal on 50 inimest. Kui psüühikahäirega kliente on ühes ruumis vähem, on võimalik tagada neile rohkem kliendikesksem hooldus, nad on rahulikumad ja õnnelikumad.

2. 2015. aastal ootab omafinantseeringuga kohta 4 inimest. Ajutisele ööpäevaringsele hoolekandeteenusele 2 inimest. Seega on prognoos, et ka 2015. aasta lõpuks jääb teenuse taotlejate arv 30-50 inimese piiridesse, kellest tõenäoliselt ainult 10-15 suudetakse teenust pakkuda.

3. Nõlvaku hooldekeskuse teenus on Tartule oluline seetõttu, et psüühikahäirega eakad saaksid elada oma kodulinna, nii klientide kui ka nende lähedaste jaoks säilivad sidemed tugevamana kui nad käivad sagedamini läbi ja hooldekodu kaugus ei oleks sellele takistuseks. Kui tartlased saavad teenust Tartus, jääb ka teenuse osutamise raha ning hooldustöötajate töökohad Tartusse. Samuti areneb vastav valdkond edasi ja suureneb pakutavate teenuste mitmekesisus.

4 Nõlvaku hooldekeskuse II etapp ei oleks mitte ainult hooldekodu jätk – seal saaks abi osutada ka tartlastest kodus elavatele psüühikahäirega inimestele pakkudes ajutist ööpäevaringset intervallhooldust ja aktiveerimist. See võiks olla päevakeskus ööbimiskohtadega, mis oleks omamoodi ajutise ööpäevaringse intervallhoolduse variatsioon nende kliendi lähedastele, kes soovivad panna oma päeva hooldust kasutama inimesi ajutisele hooldusele, kuna lähevad ise haiglaravile või komandeeringusse. Samuti kui kodus elav klient vajab ajutiselt rohkem personalipoolset jälgimist oma kroonilise haiguse ägenemisest tingituna vms. Nõlvaku hooldekeskuses ametlikult ajutise ööpäevaringse hoolduse e intervallhoolduse kohti ei ole, kuid teenuse vajadus on. Teenust saab ajutiselt pakkuda intervallhooldust üksnes juhtudel, kus põhikohal viibiv inimene viibib haiglas või täitmata koha korral, mida tuleb ette väga harva või lühiajaliselt. Aastal 2014 osutati sellist ajutist teenust vahemikus 5-30 päeva, vastavalt võimalustele 23 naisele ja 13 mehele. Igapäevast hooldust vajavaid tartlasi, kellele on määratud hooldaja on Tartus üle 2000 inimese.

Hoolduskoormuse osaline ja ajutine vähendamine omastehooldajatele on oluline Tartu linna arengukava 2020 eesmärk, mille täitmine ilma ruumilise lahenduse leidmiseta ja selleks investeeringute tegemiseta on võimatu.

5. Psüühikahäirega eakate jaoks on hooldusprobleemid vaja lahendada võimalikult minimaalse ooteajaga – äärmisel juhul vähemalt kuu aja jooksul, sest psüühikahäire on selline käitumisprobleem, mida ei saa panna „ootele“, selleks et lähedaste elukvaliteet ei langeks, on vajalik peresid aidata nii kiiresti kui võimalik.

6. SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus on ööpäevaringset hooldusteenust psüühikahäirega eakatele pakkunud juba peaaegu 20 aastat. On kogemus ja teadmised selliste inimeste aitamiseks. Samuti on näidanud aeg, praktika ja kohtumised teenuse kasutajate lähedastega, et Nõlvaku hooldekodu on ainsaks lahenduseks nende hooldusvajadusega lähedastele. Sellisele sihtgrupile Eestis palju hooldusvõimalusi ei ole, sest alati on piisaval hulgal kliente, kes ei kvalifitseeru riiklikule erihoolekandeteenusele kuid ka nn tavahooldekodu elanikega nad koos elama ei sobi. Nõlvaku hooldekeskusesse sobivaid Tartu linna osalisel finantseerimisel olevaid kliente on väljaspool Tartut asuvates ning klientidele vähemsobivates hooldekodudes ligemale 10 inimest, keda oleks vajalik Nõlvaku hooldekeskusesse üle viia.

7. Hinnanguliselt on riiklikul erihoolekandeteenusel AS Hoolekandeteenused asutustes üle Eesti

ligemale 200 tartlast. Nende vanaduspensioniiikka jõudmisel tuleb edaspidine ööpäevaringne hooldus tagada kohalikul omavalitsusel või eaka lähedastel, selleks on aga vaja piisavalt sobilikke hoolduskohti.

SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuse nõukogu arutas 25. novembril 2014. a Nõlvaku hooldekeskuse II etapi ehitamist ja otsustas esitada ettepaneku II etapi projekteerimise ja ehituse algatamiseks 2015. aastal Tartu Linnavalitsusele. SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuse juhatus ja linnavalitsuse sotsiaalabi osakond on seisukohal, et Tartu linna elanikud vajavad rohkem hoolduskohti kõrge abivajadusega psüühikahäiretega inimeste hooldamiseks Tartu linnas ja tegid Tartu Linnavalitsusele ettepaneku Nõlvaku hooldekeskusele juurdeehitise projekteerimise alustamiseks 2015. a.

Tartu Linnavalitsuse 17.02.2015. a istungi protokollilise otsusega nr 12 otsustati, et linnavarade osakonnal ja sotsiaalabi osakonnal koostöös SA-ga Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus tuleb valmistada ette Nõlvaku hooldekeskuse II etapi ehituse eskiisprojekti lähteülesanne ja teha esmane ehituskulude kalkulatsioon.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus , 3.03.2015 istungi protokoll nr 15**

Ettekandja: **Indrek Sooniste**

## **Õiend**

**Tartu Linnavolikogu I "Informatsioon sihtasutuse Tartu Vaimse  
Tervise Hooldekeskuse tegevusest 2014. aastal" juurde**